

Broj: 03-45.1-24-926-1/19
Istočno Sarajevo, 17.7.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 28. sjednici BAS/TC 21, održanoj 6.5.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN BAS/TC 21 Beton i proizvodi od betona

1 Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 21, Beton i proizvodi od betona (u daljem tekstu: BAS/TC 21), obuhvata standardizaciju u oblasti izrade prednacrti i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda i drugih dokumenata standardizacije, praćenje njihove primjene, sistematskog pregleda i revizije, te primjene postupka preuzimanja međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda iz oblasti betona i proizvoda od betona, uključujući terminologiju, tehnologiju i ispitivanje betona; projektovanje, izvođenja i ispitivanja konstrukcija od betona.

BAS/TC 21 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

ISO/TC 98, *Bases for design of structures*
CEN/TC 104, *Concrete and related products*
CEN/TC 177, *Prefabricated reinforced components of autoclaved aerated concrete or light-weight aggregate concrete with open structure*
CEN/TC 229, *Precast concrete products*
CEN/TC 246, *Natural stones*
ISO/TC 71, *Concrete, reinforced concrete and pre-stressed concrete*
CEN/TC 125, *Masonry*
CEN/TC 154, *Aggregates*
ISO/TC 179, *Masonry*
CEN/TC 53, *Temporary works equipment*
CEN/TC 315, *Spectator facilities*
CEN/TC 350, *Sustainability of construction works*
ISO/TC 59, *Buildings and civil engineering works*
CEN/TC 442, *Building Information Modelling (BIM)*

BAS/TC 21 je formiran Rešenjem direktora Zavoda za standardizaciju, mjeriteljstvo i patente Bosne i Hercegovine o formiranju tehničkog komiteta br. IP-1574/00-02BM od 27.03.2000 godine. Trenutno je aktuelno Rešenje o promjenama u tehničkom komitetu BAS/TC 21 br. 03-45.1-24-1549-1/18 od 31.10.2018. godine.

Tehnički komitet BAS/TC 21 je formiran radi:

-
- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda,
 - razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja,
 - razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a,
 - osnivanja stalnih radnih grupa (WG) i ad hoc grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka,
 - usklađivanja planova rada WG-a,
 - pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda,
 - razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave,
 - pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu sa procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korišćenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad,
 - saradnje sa drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 21 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 21 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ukoliko oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, sa kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradu izvornih BAS standarda.

2 Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Proizvodnja, transport, ugradnja, te njega betona kao i materijala za završnu obradu betona su od ključnog značaja za budući identitet objekta u prostoru, stabilnost, kao i njegovo redovno održavanje. Betonski proizvodi su već desetljećima predmet ispitivanja u cilju poboljšanja ugodnosti korištenja unutaršnjeg prostora, te ostvarivanja veće stabilnosti konstruktivnih sustava. U tom smislu su ključne regulative i standardi u oblasti tehnologije betona. U standardizacijskim dokumentima sadržana su dosadašnja iskustva u procesu izgradnje objekata, te se primjenjuju znanstvena i tehnološka dostignuća, kao i profesionalna opredjeljenja u kontekstu proizvodnje i primjene materijala za spravljanje betona, njihove prednosti i uvjeti za primjenu, kao i mogućnosti za poboljšanjem.

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

U Bosni i Hercegovini se proizvede 1.892.795 tona gotove betonske smjese u vrijednosti od 86.300.000 konvertibilnih maraka i 15.803 tona proizvoda od cementa, betona ili umjetnog kamena u vrijednosti od 1.403.000 konvertibilnih maraka.

2.3 Zahtjevi tržišta

Proizvodnja betona i proizvoda od betona se većinom plasira na domaćem tržištu i uglavnom zadovoljava domaće potrebe.

2.4 Aspekti zaštite okoline

Industrija građevinskog materijala, kao i sve druge industrije koje se baziraju na minerološko-transformacionim procesima, je veliki potrošač energije. Utrošci energije u Industriji građevinskog materijala predstavljaju preko 40 % od ukupnih troškova proizvodnje. Upotreba energije u minerološko-transformacionim procesima je upotpunosti od krucijalnog značaja za hemijsku i fizičku transformaciju sirovina u proizvode tih procesa. U tim procesima, uloga energije je ekvivalentna kao i uloga

samih sirovina.

3 Očekivane koristi od rada BAS/TC 21

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 21 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični sa evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan alat za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima u aktivnostima koje se odnose na harmonizaciju propisa sa evropskom regulativom, obezbjeđivanjem nacionalnih standarda usklađenih sa evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4 Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da uzmu učešće u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5 Ciljevi i strategije za ostvarivanje ciljeva

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti betona i proizvoda od betona, u skladu sa Internim pravilima Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata sa evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 21 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;

-
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
 - Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
 - Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 21;
 - Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 21, kako bi se obezbjedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
 - Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu sa novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
 - Informisanje članova BAS/TC 21 kako bi se upoznali sa revidiranim Internim pravilima Instituta.

6 Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i predloga u vezi sa nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 21;
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 21 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 21 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 21 i Instituta.

7 Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 21 usklađene su sa planovima rada komisije kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu sa internim pravilima za standardizaciju;
- obezbjeđivanje usklađenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata sa evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- druge poslove koje predloži Savjet za standardizaciju BiH.

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 21,
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar